

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ

Sayı : 16977
Tarih : 21-02-2022

59624

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Cumhurbaşkanı Yardımcı Fuat OKTAY* tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hasan ÖZGÜNEŞ
Şırnak Milletvekili

Kültürel çeşitliliği ve çok dilliliği desteklemek amacıyla Birleşmiş Milletler (BM) Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) tarafından, 1999 yılında 21 Şubat tarihini, “Uluslararası Anadil Günü” ilan etmiş ve ilk kez dünyada 2000 yılında, “Dünya Anadili Günü” olarak kutlanmaya başlamıştır

Anadilli öğrenme ve anadilinde eğitim görme hakkı, kültürel haklardandır. Bir dilin yok olmaması ve yeni nesiller tarafından etkin bir şekilde kullanılması anadilinin eğitim hayatında yer almasıyla mümkündür. Uluslararası sözleşmeler devletleri; halkların anadillerini eğitim kurumlarından öğrenmelerini sağlama, kendi eğitim kurumlarını kurup yönetme hakkını tanıma, yoğun olarak yaşadıkları bölgelerde talep olması halinde devlet okullarında anadilinde eğitim vermelerini sağlamakla yükümlü kılar.

Dünya üzerinde konuşulan 7000 binden fazla dilin yüzde 40'ı yok olma tehlikesi altında. Türkiye’de ise Türkçe, Kürtçe, Abhazca, Arapça, Arnavutça, Çerkezce, Ermenice, Gürcüce, Lazca, Pomakça, Rumca, Süryanice, Tatarca, İbranice gibi dillerin konuşulduğu bilinmektedir.

Bu dillerinde çoğu yok olma tehlikesi ile karşı karşıyadır. Bu durumdan en çok etkilenenlerin başında ise ana dili Kürtçe olup Kürtçe anadilde eğitimin önündeki anayasal ve politik engellerin hala devam etmektedir. Yine hali hazırda kazanılmış olan seçmeli Kürtçe dersi hakkının okullarda fiili olarak gasp edilmesi, seçmeli Kürtçe dersinin verilmemesindeki teknik ve fiziki engeller, okul yöneticileri tarafından olumsuz yönlendirmeler, ataması yapılmayan Kürtçe öğretmenlerinin sorunları, anadilde ders verecek öğretmenlerin yetiştirilmemesi ve bu derslerde kullanılacak kitap ve materyallerin geliştirilmemesi de süregelen sorunlar olarak karşımızda durmaktadır.

59624

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye'de konuşulan dillerin kaç tane yok olma tehlikesi ile karşı karşıyadır? Bu dillerin korunmasına yönelik yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 2- Anadillerin anayasal güvence altına alınması, korunup geliştirilmesi ve gelecek nesillere aktarılması için Bakanlığınızca yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 3- Bakanlığınızca Anadilinde eğitim-öğretim hakkı, kamusal alanda kişilerin anadillerini kullanması ve bu anlamda var olan engellerin kaldırılmasına yönelik hangi çalışmalar yürütülmektedir?
- 4- Yurttaşların daha iyi sağlık hizmeti alabilmeleri kendilerini daha iyi ifade bilmeleri adına sağlık hizmetlerinin her alanında ana dillerin kullanılması için Anayasal düzenleme yapılacak mıdır?
- 5- Kamusal alanda Türkçe dışında hangi dillerde hizmet verilmektedir? Kamusal alanda Türkiye'de konuşulan bütün anadillerde hizmet verilmesine yönelik bir çalışmanız var mı?
- 6- Anadilinde eğitim alamayan ve kamusal alanda anadilinde hizmet alamayan yurttaşlar arasındaki eşitsizliği ortadan kaldırmak amacıyla hangi tedbirler alınmaktadır?
- 7- Ataması yapılmayan Kürtçe öğretmenlerinin sorunlarını yine anadilde ders verecek öğretmenlerin yetiştirilmesi ve bu derslerde kullanılacak kitap ve materyallerin geliştirilmesine ilişkin yürütülen bir çalışmanız var mı? Var ise bu çalışmalar nelerdir?